

PODZEMNE VODE V ALUVIALNIH VODONOSNIKIH V JANUARJU 2006

GROUNDWATER RESERVES IN ALLUVIAL AQUIFERS IN JANUARY 2006

Urša Gale

Stanje zalog podzemne vode je bilo v aluvialnih vodonosnikih prvi mesec leta 2006 v mejah običajnih vrednosti. Takšno stanje je bilo izmerjeno na pretežnih delih aluvialnih vodonosnikov ob Muri, Dravi, Savinji in Soči ter ponekod na Kranjskem polju, v dolini Kamniške Bistrice ter Šentjernejskem polju. Na ostalih delih aluvialnih vodonosnikov so vodne zaloge odstopale od dolgoletnega povprečja. Tako je na pretežnih delih Krško Brežiške kotline prevladovalo nadpovprečno vodnato stanje, pretežni del Apaškega polja pa je zajela hidrološka suša.

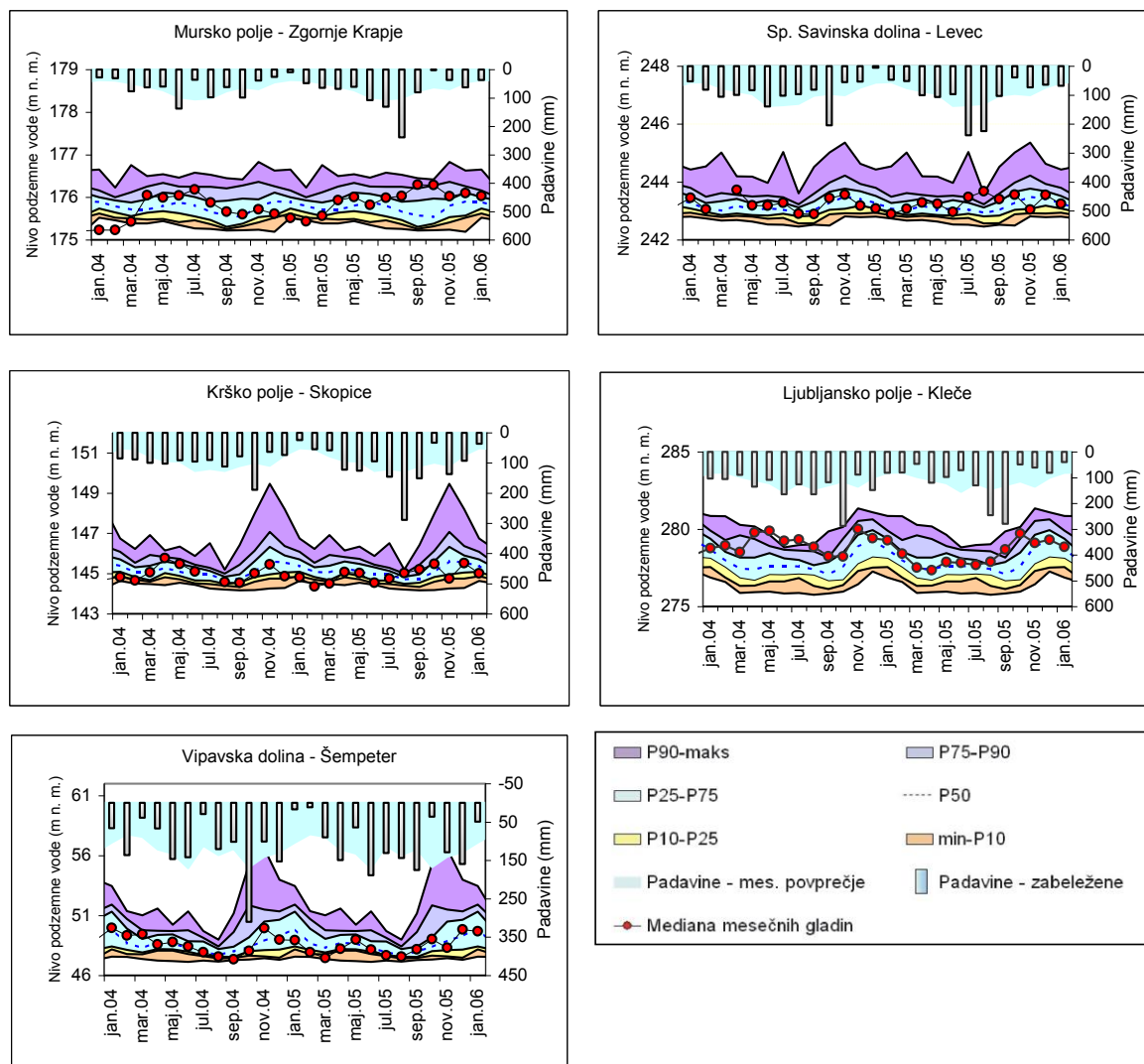
Padavine so bile v januarju prostorsko razmeroma neenakomerno porazdeljene. Na območju vodonosnikov Ljubljanske kotline in Vipavsko Soške doline je padlo le okrog ene polovice, na območju Krško Brežiške in Dravske kotline pa okrog tri četrtine običajnih vrednosti. Na območju vodonosnikov Spodnje Savinjske doline je padlo za približno petino padavin več, kot je sicer značilno za januar. Največ padavin so zabeležili v prvem tednu, ponekod pa so se pojavljale tudi v drugi in tretji dekadi meseca.

Slika 1. Zimsko zadrževanje padavin v snežni oddeji - Lučnica

Figure 1. Winter retention of precipitation in snowpack – stream of Lučnica

V Sloveniji je pozimi, podobno kot v sušnih poletnih mesecih, značilno nizko stanje zalog podzemnih vod. V januarju je zaradi snega, ki se je zadrževal na površini, prevladovalo zniževanje gladin podzemne vode. Največji absolutni upad je bil s 413 centimetri zabeležen v Cerkljah na Kranjskem polju, kar znaša 21% največje amplitude postaje. Največji relativni upad gladine pa so izmerili v Zgornjih Konjiščah na Apaškem polju, kjer se je gladina znižala za 108 centimetrov, kar je 55% največje amplitude te postaje. Na ta del polja močno vpliva reka Mura, za katero je značilen snežni rečni režim z majhnimi zimskimi in velikimi poletnimi pretoki. Reka ima namreč svoje povirje v avstrijskem visokogorju, zato se vpliv zimskih padavin na pretok reke odraža šele v poletnih mesecih, ko se zaradi povišanih temperatur sneg prične taliti. Največji absolutni dvig so izmerili v Hrastju na Ljubljanskem polju in je znašal 16 centimetrov, največji relativni dvig pa je bil s 5% zabeležen v Lipovcih na Prekmurskem polju. Kljub temu, da je v januarju prevladovalo zniževanje nivojev, kar je za to obdobje značilno, lahko po prvi večji otoplitvi pričakujemo dvig gladin podzemne vode zaradi taljenja snega.

Slika 2. Mediana mesečnih gladin podzemnih voda (m.n.v.) v letih 2004, 2005 in 2006 – rdeči krogi, v primerjavi z značilnimi percentilnimi vrednostmi gladin primerjalnega obdobja 1990-2001

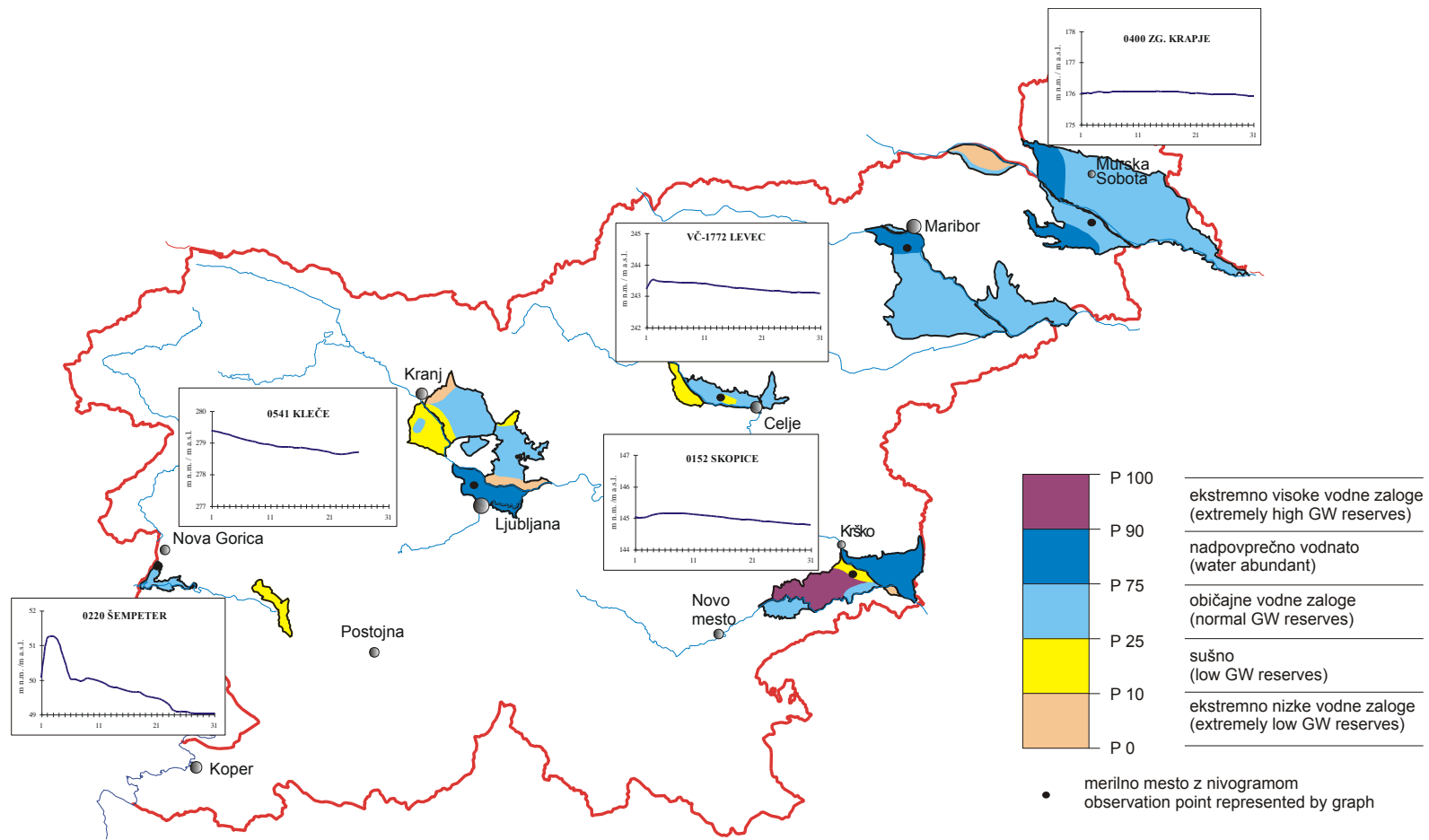
Figure 2. Monthly medians of groundwater level (m.a.s.l.) in years 2004, 2005 and 2006 – red circles, in relation to percentile values for comparative period 1990-2001.

V januarju 2006 je bilo stanje zalog bolj ugodno kot januarja lani. V istem mesecu pred enim letom so na območju severovzhodne Slovenije, predvsem ob reki Muri, prevladovali ekstremno nizke vodne zaloge. V pretežnih delih Krško Brežiške, Celjske in Ljubljanske kotline so bili januarja 2005 nivoji v mejah normalnih vrednosti.

V januarju 2006 so iztoki iz vodonosnikov prevladovali nad dotoki v njih, zato so se zaloge podzemnih vod zmanjšale.

SUMMARY

Normal groundwater reserves predominated in January 2006. Groundwater levels were decreasing due to low winter precipitation retention in snowpack.

P 0...Minimalne vrednosti gladin p. v.
(Minimum values of GW levels)

P (N)...N-ti percentil vrednosti gladin p. v.
(Nth percentile values of GW levels)

P 100...Maksimalne vrednosti gladin p. v.
(Maximum values of GW levels)

Slika 3. Stanje vodnih zalog in nihanje gladin podzemne vode v mesecu januarju 2006 v največjih slovenskih aluvialnih vodonosnikih (obdelali: U. Gale, P. Gajser, V. Savič)
 Figure 3. Groundwater reserves and groundwater level oscillations in important alluvial aquifers of Slovenia in January 2006 (U. Gale, P. Gajser, V. Savič)